

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **P. J.**, zast. Mgr. Františkem Tikalem, advokátem se sídlem Rohanské nábřeží 678/23, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, II) J. V. a III) J. V., oba zast. JUDr. Františkem Scholzem, advokátem se sídlem Revoluční 1200/16, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2023, čj. MD-1980/2023-930/24, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 11. 2023, čj. 39 A 7/2023-92,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Předmětem sporu v této věci je otázka, zda se měly správní orgány v územním řízení zabývat posouzením veřejného zájmu na umístění stavby v určené lokalitě. Předně se však Nejvyšší správní soud zabýval přípustností kasačních námitek a přezkoumatelností napadeného rozsudku.

I. Vymezení věci

[2] Krajský úřad Středočeského kraje (dále „stavební úřad“) vydal dne 18. 10. 2022 na žádost osoby zúčastněné na řízení I) (dále „žadatel“) rozhodnutí o umístění stavby dopravní infrastruktury „D10 SSÚD Brodce, DO PČR Brodce“ (dále „stavba“ nebo „záměr“) na specifikovaných pozemcích v katastrálním území Brodce nad Jizerou.

[3] Proti rozhodnutí stavebního úřadu podal žalobce odvolání. Na jeho základě žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím částečně změnil výrokovou část prvostupňového rozhodnutí. Ve změnami nedotčených částech je potvrdil.

[4] Žalobce se následně bránil žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl. Za důvodnou nepovažoval žalobní námitku, že se správní orgány nezabývaly argumenty žalobce ohledně zásahu do jeho vlastnického práva a tím, že záměr mohl být umístěn na jiných pozemcích, které jsou ve vlastnictví státu. Krajský soud odkázal na judikaturu, podle které je územní rozhodnutí pouze jedním ze zákonných předpokladů pro vyvlastnění a jeho existence neznamená, že byla naplněna podmínka subsidiarity podle § 4 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo vyvlastnění vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění). Dále uvedl, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, jelikož žalovaný dostatečně reagoval na odvolací námitky. V podrobnostech krajský soud odkázal na část napadeného rozhodnutí, ve které se žalovaný vyjádřil k alternativám umístění záměru. Předmětem řízení byl pouze záměr v podobě, jak jej určil žadatel. Správní orgány proto neměly prostor pro posuzování případných alternativ, které žadatel nenavrl. Krajský soud vzhledem k obsahu územně plánovací dokumentace přisvědčil žalovanému, že záměr je umístěn na plochách, které k tomu byly v rámci územního plánu přímo vyhrazeny.

[5] Důvodnou krajský soud neshledal ani námitku, že doba platnosti stanovisek vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury (dále „VDTI“) uplynula před vydáním prvostupňového rozhodnutí, což mělo za následek jeho nezákonnost. Uvedl, že totožné námitky uvedl žalobce již v odvolání a žalovaný se s nimi vypořádal. Žalobce však na toto vypořádání v žalobní argumentaci nijak nereagoval. Krajský soud se se závěry žalovaného ohledně těchto otázek ztotožnil.

[6] Žalobce v řízení vznesl i další žalobní námitky. Proti jejich vypořádání krajským soudem však v kasační řízení nebrojí. Soud je zde proto nerekapituluje, jelikož je podle § 109 odst. 4 s. ř. s. vázán důvody kasační stížnosti.

II. Obsah kasační stížnosti a dalších vyjádření

[7] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku.

[8] V první řadě stěžovatel namítal, že krajský soud přehlédl jeho tvrzení o alternativním místě umístění stavby, které by nezasahovalo do vlastnického práva soukromých vlastníků. Místo toho převzal názor žalovaného, že umístění záměru je v souladu s územně plánovací dokumentací, a uvedl, že alternativa umístění záměru nebyla stěžovatelem před správními orgány namítnuta. Stěžovatel však již v rané fázi projektu sděloval Ministerstvu dopravy, že se jedná o nesmyslnou investici, jelikož v daném místě není žádný sjezd z dálnice R10,

pokračování

zatímco o 200 m dále je sjezd z dálnice, v jehož okolí jsou pozemky ve vlastnictví státu. Po následné komunikaci s Ministerstvem dopravy podal stěžovatel námitky k záměru územního řízení, ve kterých uváděl, že zhotovitel návrhu zcela rezignoval na posouzení jiných potenciálních řešení a využití jiných ploch k provedení záměru. Tuto argumentaci pouze nezopakoval ve vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Nevěděl totiž, jak bude o žádosti rozhodnuto. Až poté, co se s územním rozhodnutím seznámil, dostal v opravném prostředku prostor zopakovat své dříve uvedené výhrady proti umístění záměru.

[9] Dále stěžovatel považoval napadený rozsudek za nepřezkoumatelný, jelikož se krajský soud nevypořádal s žalobní námitkou, že závazná stanoviska nebo vyjádření dotčených orgánů či vlastníků VDTI nebyla platná ke dni vydání územního rozhodnutí. Uvedl pouze, že k uplynutí platnosti došlo po koncentraci územního řízení, což nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí stavebního úřadu. Krajský soud však pouze odkázal na zákonnou úpravu koncentrace územního řízení a dále tento závěr nijak neodůvodnil.

[10] V neposlední řadě se stěžovatel vymezil proti závěrům krajského soudu o zásahu do jeho vlastnického práva. Ten měl být posuzován optikou čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle kterého lze vlastnické právo omezit či vyvlastnit jen na základě zákona, ve veřejném zájmu a za náhradu. Tedy za posouzení otázky veřejného zájmu správním orgánem, nikoli pouhým odkazem na územní plán. Otázka veřejného zájmu musí být vždy posouzena individuálně, tedy individuálním správním aktem, a nikoliv právním předpisem. Podle stěžovatele z judikatury Ústavního soudu vyplývá, že stanovení existence veřejného zájmu v konkrétní věci protiústavní. Veřejný záměr v konkrétní věci by měl být zjišťován v průběhu správního řízení na základě nejrůznějších partikulárních zájmů. Správním orgánům nepřísluší tyto zájmy formulovat. Jejich úkolem však je, aby při aplikaci zákonů obecně formulované veřejné zájmy konkretizovaly.

[11] Krajský soud se však veřejným zájmem na umístění stavby právě v dané lokalitě dostatečně nezabýval. Nedaleko přitom existuje zavedené sídlo Střediska správy a údržby dálnic (dále „SSÚD“), které obsluhuje stejný úsek dálnice D10. V jeho blízkosti je i nové oddělení dálniční policie. Výměra parcel, na nichž se rozkládá stávající sídlo SSÚD, je dle stěžovatele několikanásobně menší, než výměra pozemků, na kterých má být záměr umístěn, čímž se však správní orgány nezabývaly. Stávající areál SSÚD je navíc na pozemcích ve vlastnictví České republiky, na rozdíl od plánované stavby.

[12] Závěrem stěžovatel uvedl, že pokud je třeba stávající areál rozšířit, nabízí se tak učinit v místě, kde se nyní nachází. Stěžovatel sám předesťel jedno z řešení. Zároveň uvedl, že jsou v současné době v okolí lokality prodávány pozemky ve vlastnictví České republiky formou veřejné nabídky, místo toho, aby na nich byla uskutečněna stavba státu. Existují tedy i jiná místa, na nichž by šlo záměr umístit, než ta, která uvedl v žalobě.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Uvedl, že novoty ohledně namítaného alternativního umístění závěru, které stěžovatel přinesl až v žalobě či dokonce v kasační stížnosti, nejsou přípustné, jelikož územní řízení je ovládáno zásadou koncentrace.

[14] Nepřípustnou novotu dle žalovaného představovaly i stěžovatelem předložené žádosti o informace. Uvedl, že v tomto ohledu by mohla být významná pouze procesní aktivita směřující proti územnímu plánu Brodce. Stěžovatel však nikdy nepodal návrh na jeho abstraktní nebo incidenční přezkum. Krajský úřad i žalovaný byli povinni řídit se územním plánem [§ 43 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)]. Stěžovatel nenamítá, že by žalovaný územní plán nesprávně vyložil, ale napadá přímo vymezení plochy pro záměr a regulaci.

[15] Žalovaný dle svého přesvědčení věcně vypořádal všechny odvolací námítky. Připustil i dosti konkrétní návrhy alternativního umístění záměru, které stěžovatel uplatnil až ve vyjádření k podkladům. Mezi těmito návrhy však byl jen návrh alternativního umístění záměru u EXIT 33 (viz str. 25 napadeného rozhodnutí). Nové návrhy na alternativy u EXIT 46 (či 39) přednesl stěžovatel až v soudním řízení. Žalovaný nemohl v napadeném rozhodnutí reagovat na neuplatněnou argumentaci.

[16] Tvrzení stěžovatele, že veřejný zájem musí vyplynout z individuálního posouzení, nikoliv z právního předpisu, označil žalovaný za mylné. Veřejný zájem existuje na základě § 170 odst. 1 stavebního zákona díky územnímu plánu, který je opatřením obecné povahy, nikoliv právním předpisem. Ústavní soud navíc v nálezu ze dne 30. 8. 2022, sp. zn. IV. ÚS 2763/21, vyslovil, že zákonné stanovení toho, co je v obecné rovině ve veřejném zájmu, je v kompetenci zákonodárce a může být uvedeno v zákonné úpravě.

[17] Žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že v územním řízení se zkoumá, zda lze pozemek teoreticky vyvlastnit. Až ve vyvlastňovacím řízení se poměřuje, převažuje-li veřejný zájem nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaných. Odkázal na konkrétní body, ve kterých se vypořádal s judikaturou, na kterou odkazoval stěžovatel. Stěžovatel však v kasační stížnosti toto vypořádání nijak nerefletoval. Místo toho se snažil navodit dojem prvotního uplatnění této argumentace s požadavkem, aby Nejvyšší správní soud posoudil znovu totéž.

[18] K části kasační stížnosti týkající se alternativ záměru žalovaný uvedl, že se jedná o novoty, ke kterým NSS nemůže přihlédnout. Přesto se k nim vyjádřil i po věcné stránce. Námítku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nevypořádání námítky o uplynutí platnosti některých závazných stanovisek označil za velmi obecnou a na hranici projednatelnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

[20] Kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby byla kasační argumentace přípustná, musí stěžovatel na rozhodnutí krajského soudu reagovat a konkrétně a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat jeho závěry. Míjí-li se kasační argumentace s rozhodovacími důvody krajského soudu nebo nereaguje-li na ně dostatečně tak, aby Nejvyšší správní soud mohl posoudit jejich správnost, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2023, čj. 8 As 80/2023-41, bod 26). Nejvyšší správní soud

pokračování

nemůže za stěžovatele jakkoliv domýšlet kasační argumentaci, jelikož je vázán důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Soud se proto nejprve zabýval přípustností uplatněných kasačních námitek.

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud přehlédl jeho tvrzení o alternativní možnosti umístění záměru a pouze přisvědčil žalovanému, že umístění záměru v dané lokalitě je v pořádku, jelikož je v souladu s územním plánem. Krajský soud však v bodě 11 napadeného rozsudku v souladu s judikaturou citovanou v jeho bodu 7 konstatoval, že správní orgány neměly v územním řízení prostor pro posouzení případných alternativ řešení, která nenavrhli žadatel o umístění stavby. Stěžovatel však tento závěr krajského soudu v kasační stížnosti nijak relevantně nespornuje. Takto uplatněná kasační argumentace se tedy mýlí s rozhodovacími důvody napadeného rozsudku a je proto nepřipustná.

[22] Dále podle §104 odst. 4 s. ř. s. platí, že nejsou přípustné kasační námitky, které se opírají o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí příklady lokalit, na nichž by bylo možné záměr umístit i nad rámec těch uvedených v žalobě. Dále upozorňuje na rozlohu záměru v porovnání s rozlohou údajně stávajícího sídla SSÚD a nabízí řešení v podobě rozšíření stávajícího areálu. Tato argumentace však nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, aniž by v tom stěžovateli cokoliv bránilo. Je proto nepřipustná.

[23] Z přípustných kasačních námitek se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Tu stěžovatel spatřuje v tom, že se krajský soud nevypořádal s žalobní námitkou, že závazná stanoviska nebo vyjádření dotčených orgánů či vlastníků VDTI nebyla ke dni vydání územního rozhodnutí platná. Pouze se ztotožnil s žalovaným v tom, že uplynutí platnosti stanovisek vlastníků VDTI po koncentraci územního řízení nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[24] To, že se krajský soud do velké míry ztotožní se závěry a úvahami žalovaného správního orgánu či na ně v některých částech v souladu se zásadou hospodárnosti a ekonomie řízení odkáže, samo o sobě nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nemůže založit (rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, či ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47). To vše za předpokladu, že samotné správní rozhodnutí je přezkoumatelné (rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2018, čj. 5 Afs 60/2017-60, č. 3705/2018 Sb. NSS, *VYRTYCH*).

[25] Rozhodnutí žalovaného vadou nepřezkoumatelnosti netrpí, jelikož obsahuje rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, úvahy, kterými se žalovaný řídil při hodnocení skutkového stavu, při výkladu právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, jakož i to, proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí. Konkrétně ve vztahu k namítanému žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že stanoviska vlastníků VDTI musí být platná ke dni zahájení územního řízení, což plyne z § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona. Dále odůvodnil, že vlastník VDTI je účastníkem řízení, jelikož jeho vlastnické právo může být dotčeno. Standardně se na ně však vztahuje koncentrace řízení. Konkrétně uvedl: „*Jestliže nereaguje na úkony stavebního úřadu. Zejména na lhůtu k uplatnění námitek, pak musí platit, že odchýlně od stanoviska nemá k závěru co dodat. Nemůže očekávat, že dostane prostor*

*své stanovisko aktualizovat ‚donekonečna‘, klidně i těsně před vydáním rozhodnutí, a to ještě za podmínky, že se na něj aktivně obrátí stavební úřad nebo žadatelé. Kdyby tak tomu mělo být a měl mít toto privilegium v řízení, pak by byl ‚kvazi-dotčeným orgánem‘ s ještě silnějším postavením a stavební zákon by tuto situaci takto musel výslovně upravit. Koncentrace řízení se ostatně vztahuje i na navazující závazná stanoviska dotčených orgánů, které je také nemohou uplatnit dle libosti, ale včas a za podmínek § 4 odst. 4 stavebního zákona. **Vlastníci VDTI by tedy byli jedinými subjekty, které by mohly své požadavky vznášet nepřetržitě.** Navíc by tento přístup vedl k tomu, že by se žádost během řízení stávala z neúplné úplnou i po zkoncentrování řízení a prvoinstanční rozhodnutí by se stávala ze zákonných nezákonnými, což je iracionální výklad.“ K tomu odkázal na usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 25. 9. 2018, čj. Konf 54/2017-11, bod 14, ze kterého plyne, že stanovisko vlastníka VDTI není závazné, ale má obdobnou povahu jako námitka. Zároveň žalovaný uvedl, že podmínkou vydání územního rozhodnutí není pouze souhlasné stanovisko vlastníka VDTI. Může být i nesouhlasné, což dokládá i citované usnesení.*

[26] Žalovaný tedy svůj závěr, že uplynutí platnosti některých stanovisek vlastníků VDTI před vydáním územního rozhodnutí nemělo vliv na jeho zákonnost, podrobně odůvodnil na stranách 20 až 22 napadeného rozhodnutí. Krajský soud se s jeho závěry ztotožnil a v souladu se zásadou efektivity a hospodárnosti řízení na ně odkázal v bodě 16 napadeného rozsudku. Bylo by totiž v rozporu s těmito zásadami, kdyby text žalovaného v napadeném rozsudku znovu opakoval. S ohledem na přezkoumatelnost závěrů žalovaného lze proto uzavřít, že skutečnost, že se krajský soud s těmito žalobními námitkami vypořádal odkazem na napadené rozhodnutí, nemá za následek jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

[27] Poslední kasační námitka se týká posouzení přípustnosti zásahu do majetkové sféry stěžovatele. Ten namítá, že krajský soud se omezil pouze na konstatování, že umístění záměru v dané lokalitě je v souladu s veřejným zájmem, neboť s tím počítá územní plán. Podle stěžovatele se podrobně nezabýval veřejným zájmem na umístění záměru právě na určeném místě.

[28] Podle § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona platí, že *práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel.*

[29] Podle § 184a odst. 3 stavebního zákona se souhlas vlastníka pozemku s umístěním stavby nedokládá, *je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro požadovaný stavební záměr nebo opatření stanoven účel vyvlastnění zákonem.* Soud podotýká, že toto ustanovení představuje zobrazení § 86 odst. 3 stavebního zákona, ve znění do 31. 12. 2017, na všechny typy řízení podle citovaného zákona.

[30] Podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění je vyvlastnění *přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného.* V § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění je dále stanoveno, že *veřejný zájem na vyvlastnění musí být prokázán ve vyvlastňovacím řízení.*

pokračování

[31] Podle § 17 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, mj. platí, že dálnice, její součásti, příslušenství a stavby související jsou veřejně prospěšné. Podle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení lze podle zákona o vyvlastnění odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemkům potřebným k uskutečnění výstavby, opravy, úpravy, modernizace nebo rekonstrukce dálnice, jejích součástí, příslušenství nebo staveb souvisejících.

[32] Podle § 13 písm. e) zákona o pozemních komunikacích jsou příslušenstvím dálnice objekty a prostranství bezprostředně sloužící výkonu údržby dálnice nebo k zabezpečení úkolů složek integrovaného záchranného systému a jejich napojení na příslušnou pozemní komunikaci. Z povahy stavby tedy v souladu s citovaným ustanovením vyplývá, že je příslušenstvím dálnice, což shodně uvádí i stavební úřad na str. 26 územního rozhodnutí. Jako příslušenství dálnice je stavba vymezena i v územním plánu [část I.d1) Územního plánu Brodce]. Z toho vyplývá, že je jedná o veřejně prospěšnou stavbu ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Správní orgány proto správně dospěly k závěru, že k jejímu umístění není nutné předložit souhlas vlastníka dotčených pozemků, jelikož účel jejich vyvlastnění je stanoven zákonem. Žalovaný též s odkazy na judikaturu správně uvedl, že v územním řízení se pouze v obecné rovině zkoumá, zda lze pozemek nebo stavbu teoreticky vyvlastnit. Přiměřenost zásahu do vlastnického práva majitele pozemků a soulad s veřejným zájmem je následně předmětem vyvlastňovacího řízení.

[33] Uvedený závěr je v souladu s judikaturou NSS, podle které „z výše uvedených zákonných ustanovení plyne, že žadatel o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby musí disponovat majetkoprávním titulem, popřípadě dokladem či smlouvou prokazujícími, že na příslušných pozemcích může stavět. To není potřeba, pokud lze pozemek nebo stavbu vyvlastnit. O vyvlastnění však není rozhodováno v územním řízení, ale je o něm zahajováno samostatné vyvlastňovací řízení (srov. § 18 zákona o vyvlastnění). Pro účely územního řízení a aplikace § 86 odst. 3 část věty za středníkem [pozn. NSS: v nyní projednávané věci jde o § 184a odst. 3, viz bod [29] výše] stavebního zákona je tak pouze třeba **posoudit předběžnou otázku**, zda teoreticky lze pozemek, k němuž žadatel nemá majetkoprávní titul ani souhlas vlastníka, vyvlastnit. O takové předběžné otázce si přitom stavební úřad v územním řízení může v souladu s § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu sám učinit úsudek, čímž ovšem **není nikterak předjímán výsledek případného vyvlastňovacího řízení**. V otázce předběžného posouzení, zda lze pozemek nebo stavbu vyvlastnit, je pro stavební úřad v územním řízení rozhodné zejména znění § 170 stavebního zákona a zde uvedené účely, pro které lze k vyvlastnění přistoupit. **Zda je skutečně dán veřejný zájem na dosažení takového účelu a zda jsou naplněny ostatní v zákoně o vyvlastnění uvedené podmínky, ovšem není třeba v územním řízení zvláště zkoumat, neboť to není jeho předmětem**“ (rozsudek NSS 26. 6. 2016, čj. 2 As 21/2016-83, bod 33, zvýraznění doplnil nyní rozhodující senát).

[34] Námitka stěžovatele, že se krajský soud podrobně nezabýval veřejným zájmem na umístění záměru v uvedené lokalitě, proto není důvodná. V územním řízení totiž nebylo zkoumání veřejného zájmu namísto, jak plyne z výše citované judikatury. Byť krajský soud přímo tento závěr nevyslovil, odkázal v bodě 7 napadeného rozsudku na rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2020, čj. 6 As 171/2020-66, ze kterého vyplývá, že územní rozhodnutí je pouze jedním ze zákonných předpokladů vyvlastnění vydaným v řízení, v němž stavební úřad posuzuje soulad záměru s cíli a úkoly územního plánování. Zároveň, že existence územního

rozhodnutí nezavazuje vyvlastňovací úřad povinnosti posoudit, zda je možno účelu vyvlastnění dosáhnout jiným způsobem, bez dopadu do práv vyvlastňovaného a dalších osob, nebo s dopady menšími.

[35] Závěr o tom, že nebylo nutné veřejný zájem v územním řízení zkoumat, v důsledku čehož nebyla důvodná žalobní námitka týkající se chybějícího posouzení existence veřejného zájmu k umístění stavby a podmínek pro vyvlastnění, proto vyplývá z krajským soudem přdestřehého uceleného právního názoru, který ob stojí proti argumentům stěžovatele. Navíc je v souladu s ustálenou judikaturou, podle které *„vydání územního rozhodnutí neznamena automatickou realizaci stavby ani nenabrazuje soukromoprávní titul k použití pozemku k realizaci záměru. Územní rozhodnutí, byť je pro vyvlastňovací řízení podstatné, není pro vyvlastnění jedinou podmínkou, a nelze tedy ani tvrdit, že by se územní rozhodnutí mělo automaticky překl opit i do změny rozsahu vlastnického práva.“* (rozsudek NSS ze dne 2. 12. 2022, čj. 5 As 346/2021-55, bod 32).

[36] Takové vypořádání žalobní argumentace je možné s ohledem na setrvalou judikaturu Ústavního soudu, podle které za přiměřeného kontextu postačí i implicitní odpovědi na námitky účastníka řízení (usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, bod 4, či ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10, bod 5). Tyto závěry do své judikatury ve vztahu k rozhodnutím orgánů veřejné moci (tedy i soudů) převzal i NSS (rozsudek ze dne 21. 12. 2011, čj. 4 Ads 58/2011-72). Na určitou námitku lze tedy reagovat i způsobem, že orgán veřejné moci v rozhodnutí prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který přesvědčivě odůvodní (rozsudek ze dne 16. 11. 2016, čj. 7 Afs 156/2016-59, bod 47), což je případ i nyní napadeného rozsudku.

[37] Konečně soud uzavírá, že o připojeném návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval. Odkladný účinek působí jen do skončení řízení o kasační stížnosti. Soud však rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného odkladu po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro vydání rozhodnutí (přičemž až poté počala běžet pořádková lhůta podle § 73 odst. 4 ve spojení s § 107 s. ř. s., jak plyne z rozsudku NSS ze dne 20. 6. 2012, čj. 6 Ads 73/2012-17). Rozhodování o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[39] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

pokračování

[40] Výrok ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a z důvodů hodných zvláštního zřetele jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Osobám zúčastněným na řízení soud neuložil plnění žádné povinnosti, přičemž neshledal ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. února 2024

Petr Mikeš
předseda senátu